

4a. Ilja Wechselmann: Jeg vil sælge bøger ved at skrive god litteratur. Ikke ved at instagramme om min pipfugl

Debatindlægget er fra Information den 8. juni 2022.

Ilja Wechselmann (f. 1944) er pensioneret lektor og forfatter.

Jeg deltog for nylig i et kursus arrangeret af Dansk Forfatterforening. Forfattere – ikke blot skønlitterære, men også kogebogs-, gartnerbogs-, og ja, hvilke som helst forfattere – blev tilbudt oplæring i brug af netplatforme, som kan medvirke til at brande og eventuelt fremme salg af deres bøger.

5 Det var et kulturchok. Instruktøren var smart klædt på, og det viste sig at svare til hendes budskab. Hendes sprog var også i overensstemmelse med hendes ærinde; sprinklet med anglicismer¹.

Hun forklarede os, at hvis vi ville lære at begå os på nettet med det formål at formidle vores bøger, skulle vi ikke prøve at sælge noget. Mottoet for hendes instruktion var, at vi skulle tilegne os nettets hemmelighed: Vi skulle give vores følgere noget, de gerne ville have.

10 Det kunne for eksempel være billeder af eller 'stories' om et kært husdyr – en hund, en kat eller en pipfugl. For identifikation med mennesket bag værket er afgørende for interessen. At gentage sig selv eller uploade en halvt år gammel anmeldelse af sin bog er perfekt, for ingen på nettet kan huske noget som helst. Alt er flow.

15 Hvis man er på nettet, skal man like, være positiv og afslappet og give ros i stedet for kritik til de produkter, man omtaler; andres eller egne. Kritik, adelsmærket² for akademisk kommunikation, er yt. Ingen gider høre på det. Hellere et billede af en smuk person eller en halvblottet barm. Budskabet skal kunne være i et tweet. Ikke tid og plads til refleksion.

20 At give noget i stedet for at forsøge at sælge noget er afgørende for, om salget kan vokse sidenhen. Og det var jo netop derfor, vi forfattere ville tage hendes kursus; fordi vi har lært, at vi langt fra er det herskende segment på markedet for litteratur.

Dagspressen – ikke mindst Information – blomstrer netop nu med iagttagelser og undersøgelser, der viser, at mandlige forfattere bliver anmeldt oftere end kvindelige og oftere af mandlige end af kvindelige anmeldere. Og eftersom vi tilhører et skrivende proletariat³ af lavtlønnede, så var alle deltagere naturligvis kvinder. Undtagen mig.

25 Vi var ikke alle skønlitterære, og der var forskel på SoMe-forudsætningerne; fra dem, som endnu ikke frivilligt var gået ind på de sociale mediers betingelser, til de øvede, der var med på kurset for at tilegne sig flere færdigheder.

30 Vi blev behandlet i overensstemmelse med vores individuelle niveauer. Det må regnes vores underviser til fortjeneste. Hun beherskede sit stof og tilpassede undervisningen, så alle kunne tage meget med sig hjem.

Underviseren er ikke boganmelder, måske er hun bogblogger, hvilket af professionelle boganmeldere betragtes som et laverestående lag af uprofessionelle bogformidlere uden en akademisk litteraturuddannelse.

35 På sin bogblog gør hun sig selv til medie, fordi de sociale medier er hendes eksistensberettigelse. Der, hvor mediet kan give noget til dig, befinder hun sig. Hendes

¹ *anglicismer*: engelske ord eller udtryk, der optræder i et andet sprog.

² *adelsmærket*: en egenskab eller et særtræk, der signalerer kvalitet.

³ *proletariat*: laveste klasse (på et bestemt område) i et samfund.

anbefalinger har gradvist bragt hende til at ligne en institution, som de etablerede forlag sender deres bogudgivelser til, som om hun var en rigtig anmelder, bare anbragt i bloggernes univers.

40 Dermed illustrerer hun en tendens, som skønlitterær produktion i stadig højere grad er underlagt: at forfatterens egne initiativer til at gøre sig gældende, gøre sig synlig og tage ansvar for egen markedsføring afgør hans eller hendes bøgernes spiselighed for forlag, der så slipper for selv at skulle bekoste arbejdskraft og udgifter på at popularisere deres forfattere.

45 Branding står du selv for. Forlaget snupper gevinsten. Det var ellers tidligere en obligatorisk del af forlagets aktivitet at tilvejebringe markedsføringen.

Økonomisk betyder det besparelser pr. publiceret enhed. For bogudvalget betyder det, at allerede kendte personer fra sportens, politikens og de visuelle mediers verden har tendens til at blive udgivet uanset kvaliteten af deres produkter. For set fra forlagets vinkel er en del af reklamen således allerede klaret.

50 Alle kender Anders Fogh Rasmussen⁴. Hans biografis kvalitet uagtet er hans salgstal allerede før udgivelsen garanteret på et sådant niveau, at forlaget kan kalkulere med et overskud. På den måde får han uforskyldt gøgeungeeffekt⁵ på debutanters bøger.

Bøger, der ikke kan garantere et positivt regnskab, risikerer at give underskud og påføre forlaget uønskede udgifter. De skal derfor ikke udgives. Kvalitet er blevet lig med kvantitet.

55 Ekstrapolerer⁶ vi tendensen, vil kendte 'forfattere' suge bogmarkedet tomt for debutanter, originaler, tænkere og så videre. Kaloriefattig mainstream vil blive udgivet, mens marginalerne vil have stadig dårligere chancer for at komme ud over rampen.

60 Har enkelte af dem alligevel held til at blive udgivet, så bliver de sjældent anmeldt på grund af SoMe-forgiftningen af anmelderskaren. Den fører til anmeldelse af kioskbaskere frem for af bøger, der alligevel ender bagerst i bogformidlingsfora, som nu engang også er kommercielt baseret.

65 Debutanter udkommer i så små oplag, at det ligner et eksperiment. Jeg har personlig erfaring fra min debutroman, som modtog en fornem lektøruddtalelse fra Dansk BiblioteksCenter, men aldrig nåede frem til landsdækkende aviser. Samme erfaring gør utallige af mine kolleger sig.

Storbypressen er eksklusiv. Jeg har kæmpet for marginale bøgernes og forlags placering i P1's litteraturudsendelser, men kun modtaget hovskisnovski⁷-reaktioner fra den pågældende radiochef. Hvorfor? Fordi han kan tillade sig det. Og sådan er det ofte også på de landsdækkende aviser.

70 Jeg gjorde i min forargelse vores underviser opmærksom på, hvor stor en SoMe-indsats hun krævede af os for et potentielt marginalt mersalg, måske på et par ekstra eksemplarer. Men jeg fik indtryk af, at valget stod mellem at sælge mine egne bøger eller blive glemt, før jeg blev husket.

75 Skønlitterær produktion skal måske snart synge sin svanesang⁸. Imens bliver en rekordsvømmers biografi fejret af en nation af læsere, der ikke kan finde den smukke, engagerede litteratur, hvis betydning engang var afgørende for tidsånden og det politiske og sociale engagement.

'Mit liv som mor', 'Min kamp om bolden'... Man kunne forestille sig mange intetsigende titler. Men som en klog mand engang har sagt, siger grammofonpladesalget ikke så meget om

⁴ Anders Fogh Rasmussen: (f. 1953), dansk politiker fra Venstre og tidligere statsminister.

⁵ gøgeungeeffekt: den effekt, der følger af, at nogen opnår fordele på bekostning af andre.

⁶ ekstrapolerer: drager de videre logiske slutninger på baggrund af noget.

⁷ hovskisnovski: at være arrogant og nedladende over for andre.

⁸ synge sin svanesang: tidligere troede man, at sangsvanen sang sin klagende sang, når den skulle dø. I overført betydning: i forbindelse med en afsluttende fase af et forløb.

pladekøbernes smag som om pladeudvalgets beskaffenhed.

At skrive en væsentlig roman skal man kun gøre, hvis man i forvejen er materielt sikret. Hvis man insisterer på marginale problemstillinger eller modstår det evindelige krav om en lykkelig slutning, har man i praksis indsendt ansøgning om anbringelse uden for det medialiserede samfund.

4b. Birgitte Løkvist: Farvel til et årti: Da forfatterne indtog Instagram # 1 – Leonora Christina Skov

Interviewet er fra *Heartbeats.dk* den 18. december 2019.
Leonora Christina Skov (f. 1976) er dansk forfatter.

Hvornår kom du på Instagram og hvorfor?

”Jeg kom på Instagram i 2015 i forbindelse med udgivelsen af min roman, ‘Hvor intet bryder vinden’. En pressemedarbejder på mit forlag opfordrede mig til det, men jeg var i udgangspunktet uenig. Jeg havde slettet min Facebook i 2012, fordi jeg brugte lang tid på at skændes derinde, og det gjorde ikke noget godt for mit forfatterskab. Jeg frygtede, at Instagram ville være det samme, men det var det ikke. Der hersker en anden mentalitet på Instagram end på Facebook. Folk er generelt grovere på Facebook, hvorimod mine følgere på Instagram er gode til at bakke op.”

Har din måde at være på Instagram ændret sig, siden du startede?

”Det har den ikke. Da jeg kom på Instagram, handlede mange forfatteres posts om at markedsføre deres bøger. Det var ikke sådan, jeg ville gøre det. Jeg synes, den type posts er irriterende. I stedet besluttede jeg mig for at lave en behind-the-scenes konto, hvor jeg fortæller folk om min skriveproces. Der er mange, der gerne vil skrive, men de har tit mærkelige opfattelser af, hvordan man skriver en roman, og hvor kort tid det tager. Jeg tænkte, jeg kunne vise dem, hvordan det er i virkeligheden. For mig er det vigtigt at være generøs med sig selv. Det er de færreste. De er først generøse, når de skal til at sælge bogen, men man bliver nødt til at give noget uden at forvente at få noget igen. Det er der ikke rigtig nogen, der forstår. Da jeg startede i 2015, havde min Instagram-strategi ikke positiv indflydelse på mine bøgers salgstal. ‘Hvor intet bryder vinden’ solgte ikke specielt meget. Mine følgere fulgte med, men de læste ikke bogen. Det var anderledes med ‘Den der lever stille’, hvor jeg delte skriveprocessen på Instagram. Folk var virkelig interesserede og forudbestilte bogen. Den solgte rigtig godt i opstartsfasen. Det tror jeg kom bag på alle.”

I hvor høj grad er du bevidst om, at den person, du fremstiller dig som på Instagram, kan påvirke den måde, du bliver læst på?

45 ”Jeg tror, folk forestiller sig, at jeg deler alt på Instagram. Det gør jeg ikke. Sådan er det også, når jeg skriver bøger. Mine læsere tror, at ‘Den der lever stille’ viser hele mit liv, men sådan er det ikke. Jeg har udvalgt en lille del af mit liv at fokusere på i bogen, ellers kunne jeg have skrevet et syvbindsværk.”

50 *Hvad betyder din tilstedeværelse på Instagram for relationen til dine læsere?*

”Da jeg skrev ‘Den der lever stille’, brugte jeg Instagram til at dele nogle passager fra bogen, jeg var i tvivl om skulle med. Jeg ville undersøge, hvordan de virkede på læserne, og hvordan det føltes at dele så personlige oplevelser. Det gjorde bogen bedre. Før ‘Den der lever stille’ havde jeg begrænset kontakt med mine læsere. Nogle gange var jeg i tvivl om, om jeg
55 overhovedet blev læst. Nu ved jeg det. Dels fordi jeg har set mange af dem i øjnene, dels fordi jeg har daglig kontakt med dem. Jeg ved, hvem jeg skriver til på en helt anden måde end før. Det gør det nemmere at skrive. Det er meningsfuldt at vide, at man skriver til et publikum. Ellers kan man godt blive ramt af meningsløshed. Man stiller spørgsmålstejn ved, hvorfor man skriver, når man ikke tjener penge på det og ikke bliver læst. Med kontakten til læserne i
60 forbindelse med udgivelsen af ‘Den der lever stille’, tænkte jeg, at der var en mening med det.”

4d. Haidar Ansari: 4 Hjerter i Politiken

Opslag fra Instagram-kontoen "Institutionaliseret" den 19. marts 2022.

Haidar Ansari (f. 2001), dansk forfatter.

institutionaliseret • Følg
Copenhagen

institutionaliseret 4 hjerter i Politiken
4 stjerner i Jyllands-Posten.
4 stjerner i Berlingske

Kamilla Löftström fra Information skriver:
"Man kan kun håbe for poesien og for udsatte børn, at Haidar Ansari bliver ved med at skrive"

Redigeret · 10 u.

leiseandersenn 🍷 ☀️
24 u. 1 Synes godt om Svar

fuusse Utrolig flot, stort tillykke! 🍷 🍷
24 u. 1 Synes godt om Svar

Kalle Andersen Det er så lide flot Haidar

Synes godt om fra **maryconsolatanamagambe** og **andre**
MARTS 19

4e. Haidar Ansari: @lottefolke interviewede mig *Opslag fra Instagram-kontoen "Institutionaliseret" den 8. juni 2022. Haidar Ansari (f. 2001), dansk forfatter.*

